

FIRAT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARA ULUSLARARASI ÖĞRENCİ KABUL YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Fırat Üniversitesinde yürütülen lisansüstü programlara uluslararası öğrencilerin başvuru, kabul, kayıt ve mali yükümlülükleri ile ilgili esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönerge, Fırat Üniversitesi lisansüstü programlarına uluslararası öğrencilerin kabulüne ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 üncü ve 45 inci maddeleri, 2922 sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve 29.05.2017 tarih ve 84202 sayılı yazısı, Ekim 2017 tarih ve 30204 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

a) Aday: Yükseköğretim Kurulunun belirlemiş olduğu yabancı uyruklu öğrenci statüsünde olup, lisansüstü öğrenim için Fırat Üniversitesi lisansüstü programlarına başvuru yapan yabancı uyruklular ile birisi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı olmak üzere çift vatandaşlık sahibi olanları,

b) Aday Değerlendirme Komisyonu: Enstitü Yönetim Kurulu veya oluşturacağı Komisyondur. Kurul, gerektiğinde birden fazla aday değerlendirme komisyonu oluşturabilir. Adayların almış oldukları akademik eğitimi incelemek, sıralamaya esas puanlarını belirlemek, eğer ilanda belirtilmiş ise sınavlarını yapmak ve değerlendirmek, adayın programa kabul edilip edilemeyeceği konusunda görüş bildirmek üzere ilgili anabilim dalı/anasanat dalı başkanlığı/program koordinatörlüğünün görüşü alınarak EYK tarafından kurulan komisyonu,

c) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

ç) Başvuru İnceleme Komisyonu: Adayların başvuru belgelerinin hatasız ve tam olup olmadığını BOS üzerinde kontrol etmek, eksik veya hatalı belgeler bulunması halinde durumu BOS üzerinde belirtmek ve uygun olanların başvurusunu onaylamak için ilgili enstitü müdürlüğünce kurulan komisyonu,

d) BOS: Çevrimiçi Başvuru Otomasyon Sistemini,

e) Enstitü: Fırat Üniversitesi lisansüstü eğitim enstitülerini,

f) EYK: İlgili enstitü yönetim kurulunu,

g) Geçerli Türkçe Dil Belgesi: Fırat Üniversitesi TÖMER Yönergesinde tanımlanan geçerli belgeyi,

ğ) GMAT: Uluslararası "Graduate Management Admission Test" sınavını,

h) GRE: Uluslararası "Graduate Record Examinations" sınavını,

ı) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,

i) TÖMER: Fırat Üniversitesi Türkçe Öğretim ve Uygulama Merkezini,

j) Üniversite: Fırat Üniversitesini,

k) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Kontenjan ve program başvuru şartlarının belirlenmesi ile başvuru takviminin ilanı

MADDE 4- (1) Lisansüstü programların uluslararası öğrenci kontenjanları ve program başvuru şartları, ilgili programda danışmanlık yapabilecek niteliklere sahip öğretim üyeleri ve görevlilerinin talepleri alınarak enstitü anabilim/anasanat dalı/program kurulunun görüşü ve EYK'nun önerisi üzerine Senato kararıyla belirlenir.

(2) Kontenjan ve program başvuru şartlarının belirlenmesi ile başvuru, sınavlar ve kayıt kabul takviminin ilan hazırlıkları, her dönem için dönüşümlü olarak bir enstitünün sorumluluğu altında yürütülür. Enstitülerin ortak kararıyla tamamlanan ilan taslağı, sorumlu enstitü tarafından Senato gündemine alınmak üzere Genel Sekreterliğe iletilir.

(3) Senato kararıyla kesinleşen kontenjanlar, program başvuru şartları, ilan şartları ve süreç takvimi, Fırat Üniversitesi Personel Daire Başkanlığı tarafından Üniversitenin internet duyuru sayfasından ilan edilir. İlan ayrıca, enstitüler, Dış İlişkiler Birimi, Uluslararası Öğrenci Ofisi ve Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü tarafından da resmi internet sayfalarında ve sosyal medya hesaplarında yayınlanır ve bu birimler tarafından tanıtım faaliyetleri yürütülür.

Adaylarda aranan şartlar

MADDE 5- (1) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** Bu Yönerge kapsamında lisansüstü programlara kabul edilecek adayların, YÖK tarafından belirlenmiş “yabancı uyruklu öğrenci” statüsünde olması gerekir. Buna göre; Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına ikinci uyruk olarak geçenler ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı iken ikinci uyruk olarak yabancı uyruğa geçenlerin başvuruları bu Yönerge kapsamında değerlendirilmez.

(2) Lisans mezuniyetini yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alan adaylarda, mezun oldukları yükseköğretim kurumunun YÖK tarafından tanınması şartı aranır.

(3) Tıp, diş ve veteriner hekimlik, eczacılık ve sağlık bilimleri alanlarındaki programlara başvuran adaylarda, başvuruya esas alınacak mezun oldukları yükseköğretim kurumlarının YÖK tarafından denk kabul edildiğine dair “Denklik Belgesi” bulunması şartı aranır.

(4) Yüksek lisans programlarına lisans programlarından mezun olanlar; doktora programlarına ise tıp, diş ve veteriner hekimlik, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına sahip olanlar ile tezli yüksek lisans programlarından mezun olan adayların başvuruları kabul edilir.

(5) Doktora programlarına başvuran adaylarda anadilleri dışında YÖK tarafından geçerliliği kabul edilen yabancı dil sınavlarından en az 55 veya ÖSYM tarafından eş değeri kabul edilen yabancı dil sınavlarından eş değer puan almaları şartı aranır. Türkçe eğitim veren lisansüstü programlara yerleştirilen Yurtdışı Türkler ve Akrabalıklar Toplulukları Başkanlığı (YTB) Türkiye burslusu öğrencilerin kayıt esnasında sundukları veya Türkçe hazırlık eğitimleri sonrasında sunacakları Türkçe yeterlilik belgesi yabancı dil belgesi olarak (Türk Dili ve Edebiyatı alanında lisansüstü programlara yerleştirilenler hariç) kabul edilir.

(6) Adayın, Türkiye'deki bir yükseköğretim kurumundan disiplin suçu nedeniyle ceza almamış olması gerekir.

Başvuru süreci ve başvuru onayı

MADDE 6- (1) Başvurular, ilan edilen tarihlerde BOS üzerinden alınır. E-posta veya posta yolu ile yapılan başvurular işleme alınmaz.

(2) Adayların BOS üzerinden yükledikleri başvuru bilgi ve belgelerini, ilgili enstitü tarafından kurulan Başvuru İnceleme Komisyonu inceler ve uygun olanlar için BOS üzerinde başvuru onayı verir. Adayın mezun olduğu yükseköğretim kurumunun YÖK tarafından tanınırlığını bu komisyon kontrol eder ve gerektiğinde tanınırlık belgesini BOS üzerinden yükler.

(3) Başvuru bilgi ve belgelerinin hatalı ya da eksik olması halinde, hatanın veya eksikliğin giderilmesi için ilgili enstitü müdürlüğü tarafından adaya başvuru ve kayıt takvimine uygun olarak ek süre verilebilir. Hatanın veya eksikliğin süresi içinde giderilememesi halinde başvuru ret edilir, aday programa kabul edilmiş olsa dahi enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Başvuru onayı almış olmak, programa kabul edilmeyi gerektirmez.

Başvuruda istenen belgeler

MADDE 7- (1) Başvuruda aşağıda belirtilen belgeler istenir:

a) Yüksek lisans programlarına başvuruda; lisans diploması ile lisans transkriptinin Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı örneği ile Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı Türkçe tercümesi.

b) Doktora programlarına başvuruda; lisans ve yüksek lisans diplomaları ile lisans ve yüksek lisans transkriptlerinin Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı örneği ve Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı Türkçe tercümesi.

c) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** Yüksek Lisans ve Doktora başvurularında eğer varsa Türkçe dil belgesi, doktora başvurularında ise zorunlu yabancı dil belgesi.

ç) Pasaport örneği.

d) Program başvuru şartı olarak isteniyor ise ALES, GRE veya GMAT sonuç belgesi (ALES sınavının geçerlilik süresi 3 (üç) yıl, GRE ve GMAT sınavlarının geçerlik süresi 5 (beş) yıldır.)

e) Tıp, diş ve veteriner hekimlik ile eczacılık ve sağlık bilimleri alanları için YÖK'ten alınmış lisans/yüksek lisans Diploma Denklik Belgesi.

f) Fotoğraf (son altı ay içinde çekilmiş olmalıdır)

Başvuruların Değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) (Mülga: Senato Kararı 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 Sayılı)

(2) Aday Değerlendirme Komisyonu, bu Yönergedeki hükümleri ve ilan şartlarını dikkate alarak başvuruları değerlendirir.

(3) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** İlan edilen kontenjandan fazla başvuru olması durumunda, ilanda programa özel şartlar belirtilmedikçe; yüksek lisans programlarına başvuran adaylar lisans mezuniyet notuna göre, doktora programlarına başvuran adaylar ise yüksek lisans mezuniyet notunun %70'i ve yabancı dil notunun %30'u toplanarak elde edilecek başarı puanlarına göre, geçerli Türkçe Dil Belgesi bulunanlara C1 düzeyinden B2 düzeyine doğru öncelik verilerek sıralanır. Yabancı dil notu bulunmayan adayın yabancı dil puanı sıfır kabul edilir.

(4) Sıralama sonucunda kontenjan kadar aday asıl, diğerleri yedek olarak yerleştirme listeleri oluşturulur. Aday Değerlendirme Komisyonu, programın kapasitesini, Türkiye'nin taraf olduğu ülkeler arası anlaşmaları vb. gerekçeler ile enstitüye kontenjan artırma talebinde bulunabilir. Bu durumda, %50 oranına kadar EYK kararıyla, daha fazlası için Senato kararıyla yedek adaylara da kayıt hakkı verilebilir.

(5) İlanda bir program için yazılı ve/veya sözlü sınav şartı bulunuyorsa, EYK onayı ile kayıt altına alınmak şartıyla bu sınavlar sesli ve görüntülü iletişim araçları yoluyla çevrim içi yöntemlerle uzaktan yapılabilir.

(6) Adayların başvuru dosyaları aşağıda belirtilen şekilde sonuçlandırılır:

a) **Kabul:** Aday Değerlendirme Komisyonu tarafından başarılı bulunan ve anabilim/anasanat dalı kurulu/program yürütme kurulu kararı üzerine EYK tarafından onaylanan adaylar programa doğrudan kabul edilir.

b) **Koşullu Kabul:** Aday değerlendirme komisyonu adayın; Türkçe dil belgesinin bulunmaması, mezuniyet alanının başvuru programına eş değer olmaması veya program başvuru şartlarında yer alan ALES veya ÖSYM tarafından eş değeri kabul edilen sınavlardan alınmış geçerli not belgesi olmaması nedeniyle, adayın bu yönerge çerçevesinde tanımlanan süre/süreler içinde bu eksikliklerini gidermesi kaydıyla "Koşullu Kabul" önerebilir. Buna göre;

1) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** Türkçe Hazırlık Programına Kabul: Başvuru koşulları içerisinde yer alan geçerli Türkçe Dil Belgesi eksik olan adaylar (lisans/yüksek lisansını Türkçe programlarda eğitim almış adaylar hariç) "Türkçe Hazırlık Programına" koşullu kabul edilir. Bu kapsamda kabul edilen adaylar en geç iki yarıyıl sonunda geçerli en az B2 düzeyinde Türkçe Dil Belgesi almak zorundadır. Verilen süre sonunda geçerli Türkçe Dil Belgesi alamayan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

2) **Bilimsel Hazırlık Programına Kabul:** Mezun oldukları lisans programı dışında bir lisansüstü programa kabul edilebilecek adaylar, akademik eksikliklerini gidermek ve başvurdukları programa uyum sağlamak amacı ile Aday Değerlendirme Komisyonu görüşü, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu/program yürütme kurulu önerisi üzerine EYK tarafından bilimsel hazırlık programına kabul edilebilir.

3) **Program Koşullu Kabul:** İlgili ilanda program başvuru şartları arasında ALES ve benzeri sınav şartı bulunması ve adayın bu şartı sağlamaması halinde, Aday Değerlendirme Komisyonunun görüşü, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu/program yürütme kurulunun önerisi üzerine EYK kararı ile adaya “Program Koşullu Kabul” verilebilir. Bu adaylar öğrenim ücretini ödeyerek lisansüstü programlardan en az iki (2) en fazla üç (3) ders alabilirler. Şartlı kabul edilen adaylardan aldıkları derslerden başarılı olması durumunda ALES veya benzeri sınav belgesi EYK kararı ile istenmeyebilir.

c) **Ret:** Aday Değerlendirme Komisyonu görüşü ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu/ program yürütme kurulu tarafından ilan şartlarını taşımadığına, programa uygun olmadığına veya yapılan sınavlarda başarısız olduğuna karar verilerek uygun bulunmayan adaylar programa kabul edilmez ve ilgili EYK kararıyla başvuruları ret edilir.

(7) Lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla uluslararası öğrenci kabulü EYK kararı ile ilgili lisansüstü eğitim-öğretim mevzuatına uygun şekilde yapılabilir.

Başvuru sonuçlarının bildirilmesi

MADDE 9- (1) Başvuru sonuçları, ilanda belirtilen tarihte BOS üzerinden ve Üniversitenin resmi internet sayfasından duyurulur.

(2) Lisansüstü programlara kabul edilen adaylara ilgili enstitü müdürlüğü tarafından BOS aracılığı ile onay mesajı gönderilerek kesin kayıt için gelip gelmeyeceklerini beyan etmeleri istenir. Kesin kayıt için geleceğini beyan eden adaylara vize alabilmeleri için resmi kabul mektubu gönderilir.

Kesin kayıt işlemleri

MADDE 10- (1) Kesin kayıtlar, ilan edilen tarihlerde ilanda belirtildiği şekilde yapılır.

(2) Kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerden istenilen belgeler şunlardır:

a) Yüksek lisans programlarına başvurularda; lisans diploması ile lisans transkriptinin Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı örneği ve Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı Türkçe tercümesi.

b) Doktora programlarına başvurularda; lisans ve yüksek lisans diploması ile lisans ve yüksek lisans transkriptinin Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı örneği ve Türk dış temsilcilikleri tarafından veya noterden onaylı Türkçe tercümesi.

c) Pasaport fotokopisi.

ç) Bir adet fotoğraf (son altı ay içinde çekilmiş).

d) Öğrenim ile ilgili ücretlerin ödendiğine dair belge.

e) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** Yüksek Lisans ve Doktora başvurularında eğer varsa Türkçe dil belgesi, doktora başvurularında ise zorunlu yabancı dil belgesi.

f) Öğrenim Meşruhatlı Vize veya Emniyet Genel Müdürlüğü’nün belirlediği ilkeler çerçevesinde öğrenim vizesi istenmeyecek uluslararası öğrenci statüsünde olduğuna dair belge.

g) İkili anlaşmalar çerçevesinde devlet bursu ile gelen öğrenciler için ücretlerinin kayıt döneminde ödeneceğine dair belge.

ğ) Sağlık alanları için Diploma Denklik Belgesi.

h) İlanda program başvuru şartı olarak varsa ALES, GRE veya GMAT sonuç belgesinin aslı.

(3) **(Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı)** Kesin kayıt hakkı kazanan ve eksik belge nedeni ile kendilerine süre tanınan öğrencilerin süresi içinde eksik belgelerini teslim etmemeleri halinde veya kayıt sırasında tahrif edilmiş, sahte, eksik veya yanlış belge sunduklarının anlaşılması halinde, kesin kayıtları yapılmış olsa dahi enstitü ile ilişkileri kesilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ücretler ve Mali Hükümler

Öğrenim Ücreti

MADDE 11- (1) Uluslararası öğrencilerin ödeyecekleri öğrenim ücretleri, her yıl Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Yüksek Öğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar” gereğince Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Ülkeler arasındaki ikili anlaşmalarla öğrenim ücretlerinden muaf olmayan öğrenciler, birinci fıkrada belirtilen öğrenim ücretlerini ödemekle yükümlüdür.

(3) Öğrenim ücreti, her yarıyıl başında, yeni kayıt veya kayıt yenileme aşamasında öğrenci tarafından ödenir.

(4) Öğrenci, Üniversite Yönetim Kurulunun belirleyeceği “uzaktan öğretim materyal ücretini” peşin ödemekle yükümlüdür.

(5) Öğrencinin kendi isteğiyle ayrılması veya başka bir nedenle kaydının silinmesi halinde Üniversiteye ödediği ücretler iade edilmez.

Burslar

MADDE 12- (1) Uluslararası öğrencilere öğrenim ve/veya yurt ücretlerinden indirim/muafiyet, yemek bursu ve benzeri desteklerin verilmesine ilişkin esaslar mevcut yönetmelik ve yönergeler çerçevesinde Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Sağlık Sigortası

MADDE 13- (1) Lisansüstü programlara kabul edilen uluslararası öğrenciler, Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Kurumu kurallarına uygun hareket etmekle ve yasal süresi içerisinde sağlık sigortası yaptırmakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü eğitime başlama koşulları

MADDE 14- (1) Uluslararası öğrenciler, bir derse kayıt yapmak için dersin öğretim dilinde en az B2 düzeyinde yeterliğe sahip olduklarını belgelandirmek zorundadır.

(2) Geçerli Türkçe Dil Belgesi sunan öğrencilere, kesin kayıt işleminden sonra ilk üç hafta içinde danışman ataması yapılır. Öğrenci, danışmanı ile birlikte ders kaydı yaparak lisansüstü öğrenimine başlar.

(3) Kesin kayıta geçerli Türkçe Dil Belgesi sunmayan öğrenciler eğitim-öğretim döneminin ilk üç haftası içinde, geçerli Türkçe Dil Belgesini ilgili enstitüye teslim etmeleri koşuluyla lisansüstü öğrenime başlayabilirler. İlk üç haftadan sonra teslim edilecek dil belgeleri bir sonraki yarıyıl başında değerlendirilir ve öğrenci bir sonraki yarıyıldan lisansüstü öğrenimine başlar.

(4) Öğrenciler, ilgili birimler tarafından yapılacak uyum eğitimlerine katılmakla yükümlüdür.

(5) (**Değişik; 15.01.2026 tarihli ve 2025-2026/6.14 sayılı Senato Kararı**) Geçerli Türkçe Dil Belgesi olmayan öğrenciler, TÖMER veya Yunus Emre Enstitüsü tarafından verilen Türkçe hazırlık eğitimine katılmak zorundadır. Türkçe hazırlık eğitimi en fazla iki yarıyıldır. Enstitü anabilim/anasanat dalı/program kurulunun önerisi ve EYK kararı ile bu süre en fazla bir yarıyıl uzatılabilir. Bu sürelerin sonunda geçerli en az B2 düzeyinde Türkçe Dil Belgesi sunamayanların enstitü ile ilişkisi kesilir.

MADDE 15- (1) Uluslararası öğrencilerin lisansüstü öğrenim süreçleri Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitemiz Yönetmelikleri hükümlerine göre yürütülür. Disiplin işleri 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine tabidir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 16- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri ile Senato kararlarına göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 17- (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

(2) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihte, 28.07.2021 tarih ve 2020-2021/15.5 sayılı Senato kararıyla yürürlükte bulunan “Fırat Üniversitesi Lisansüstü Programlara Uluslararası Öğrenci Kabul Yönergesi” yürürlükten kalkar.

Bu Yönerge hükümleri, yürürlük tarihinden önce kayıt yaptıran uluslararası öğrencilere uygulanmaz.

Yürütme

MADDE 18- (1) Bu Yönerge hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının Tarih ve Sayısı	
Tarih	Sayı
02.12.2024	2024-2025/4.15